

## UMETNIKI SEZONE 2022/2023

### POZORNOST UMETNIKOM V NOVI BRALNI SEZONI

BRALNA ZNAČKA, plemenito kulturno gibanje, ne pozna staranja, saj jo vsako leto mladijo nove generacije bralcev. Prav v branju je njena moč gibanja, saj so ob knjigi združeni tako mentorji kot bralci. Vsi skupaj pa vztrajamo v spoznanju, da bi bila materinščina brez branja samo še spomin na dejanje, ki je bilo porojeno v Prežihovem svetu davnega leta 1961. Ob vsakoletnem spodbujanju, spoštovane mentorice in spoštovani mentorji, smo vseskozi bogatili branje s počastitvijo avtorjev – največ okrog najbolj pomembnih jubilejev.

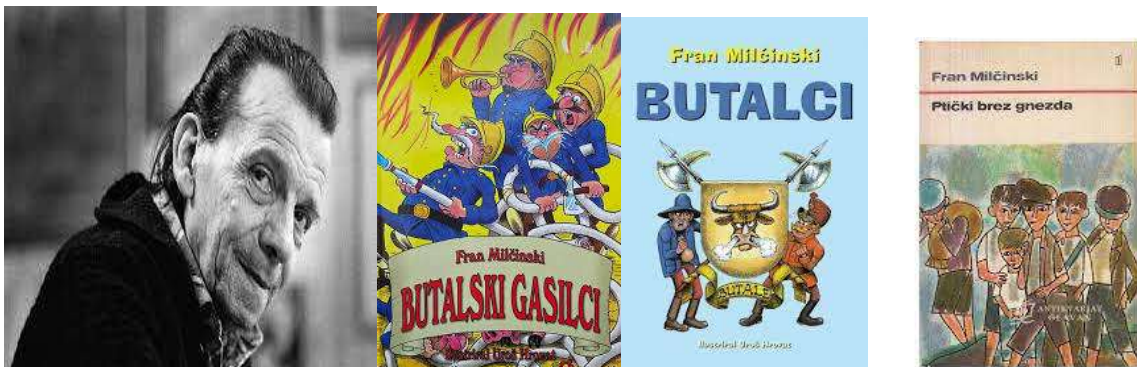
**Tudi zato je prav, da obnavljamo spomine na ustvarjalce, ki so s svojimi deli zaznamovali zgodovino branja mladinske književnosti.**

Letoš predlagamo tri imena: **IVAN TAVČAR, FRAN MILČINSKI, LOVRO KUCHAR – PREŽIHOV VORAŃC, MIŠKO KRANJEC, KAREL DSTOVNIK KAJUH, MARKO KRAVOS, PETER ŠKERL.**

#### FRAN MILČINSKI

**Fran Milčinski** (pseudonim **Fridolin Žolna**), slovenski pravnik, pisatelj in dramatik, \* 3. december 1867, Lož, † 24. oktober, 1932, Ljubljana.

Kadar slišimo za pisatelja **FRANA MILČINSKEGA** - 24. oktobra 2022 bo minilo 90 let od njegove smrti - se takoj spomnimo na njegove Butalce, ki so postali simbol omejenosti. Ne bo odveč, če se boste seznanili tudi z njegovim delom Ptički brez gnezda; delo je preživelo nešteto generacij bralcev; snov je avtor črpal iz poklica, saj je bil sodnik za mladoletne prestopnike.



## KAREL DESTOVNIK KAJUH

Karel Destovnik s partizanskim imenom **Kajuh**, slovenski pesnik, prevajalec in narodni heroj, \* 13. december<sup>[3]</sup> 1922, Šoštanj, † 22. februar 1944, Žlebničkova domačija v Šentvidu nad Zavodnjami.

Svoje dni smo imeli tudi Kajuhovo bralno značko - v spomin na pesnika **KARLA DESTOVNIKA KAJUHA**. 19. decembra 2022 bo minilo sto let od njegovega rojstva. Vrh je dosegel v liričnih pesmih, nastalih v najhujših dneh naše preteklosti.



## IVAN TAVČAR

Ivan Tavčar, izgovorjava, slovenski odvetnik, politik in pisatelj, \* 28. avgust 1851, Poljane nad Škofjo Loko, † 19. februar 1923, Ljubljana.

19. februarja 2023 bo minilo 100 let, odkar se je poslovil pisatelj **IVAN TAVČAR**. Čeprav ni pisal izrazitih mladinskih del, ne bo nič narobe, če boste spoznali njegovo delo Cvetje v jeseni. Morda pa boste tudi videli film z enakim naslovom, saj se zaradi izvrstne igre uvršča med naše najboljše filme.



## PETER ŠKERL

Peter Škerl, slovenski ilustrator, slikar in oblikovalec, \* 8.maj 1973, Ljubljana, Slovenija. Diplomiral je iz ilustracije in oblikovanja vizualnih komunikacij na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. V likovni umetnosti se je izkazal že kot osnovnošolec.

Odličen ilustratorjem - **PETER ŠKERL** bo 8. maja 2023 dočakal abrahama. Dobil je že vsa priznanja za svoje delo - a je še vedno vsako njegovo novo delo vredno priznanja!



## MARKO KRAVOS

Marko Kravos, slovenski tržaški pesnik, pisatelj, otroški avtor, esejist in prevajalec, \*16. maj 1943, Montecalvo Irpino, Italija.

Še kako je prav, da počastimo našega predsednika, pesnika **MARKA KRAVOSA**, mu 16. maja 2023 čestitamo za 80-letnico rojstva in se mu tako zahvalimo za vse prizadevanje, ki ga vlaga v našo skupno ljubezen - BRALNO ZNAČKO!



## MIŠKO KRANJEC

Miško Kranjec, izgovorjava, slovenski pisatelj in urednik, \* 15. september 1908, Velika Polana, † 8. junij 1983, Ljubljana. V 30. letih 20. stoletja so ga v nekaterih časopisih imenovali tudi kot Miha Kranjec ali Mišo Kranjec.

Prekmurje je v slovensko književnost bogato uvedel **MIŠKO KRANJEC** - 8. junija 2023 bo minilo 40 let od njegove smrti. V njegovem obsežnem ustvarjalnem opusu je tudi mladinsko delo - med najboljše sodi Mladost v močvirju, ne bo pa vam žal, če boste posegli po delu Povest o dobrih ljudeh, ki je doživelo tudi filmsko upodobitev.



## LOVRO KUCHAR – PREŽIHOV VORANC

Lovro Kuhar, bolj znan pod psevdonimom Prežihov Voranc, slovenski pisatelj in politik, \*10. avgust 1893, Podgora, Avstro-Ogrska, † 18. februar 1950, Maribor, SR Slovenija.

Pisatelj **LOVRO KUCHAR - PREŽIHOV VORANC** - 10. avgusta 2023 bo 130-letnica njegovega rojstva - je napisal biser mladinske književnosti Solzice. Ne smemo pa pozabiti, da se je po njem imenovala prva bralna značka - PREŽIHOVA ZNAČKA.



## NAGRAJENE MLADINSKE KNJIGE V LETU 2021/2022

### VEČERNICA ZA LETO 2021

Večernica je nagrada za najboljše izvirno mladinsko delo, ki je izšlo v preteklem letu. Podeljuje jo časopisno-založniško podjetje Večer na tradicionalnem srečanju slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede v Murski Soboti od leta 1997 dalje.

Za nagrado večernica za leto 2021 je žirija izbrala 5 nominirancev:

**IRENA ANDROJNA:** *Modri otok*. Ilustr.: Eva Mlinar. Mladinska knjiga, 2021.

**JANA BAUER:** *Kako objeti ježa*. Ilustr.: Peter Škerl. KUD Sodobnost International, 2021.

**MAŠA OGRIZEK:** *Lisičja luna*. Ilustr.: Tina Dobrajc. Miš založba, 2021.

**NATAŠA KONC LORENZUTTI:** *Tronci*. Ilustr.: Ana Zavadlav. Mladinska knjiga, 2021.

**VINKO MÖDERNDORFER:** *Sončnica*. Mladinska knjiga, 2021. [PRIPOROČILNICA](#).

**Letošnja nagrajenka je pisateljica Maša Ogrizek za knjgo *Lisičja luna*. Knjigo je ilustrirala Tina Dobrajc.**

### NAGRADA KRISTINE BRENKOVE ZA IZVIRNO SLOVENSKO SLIKANICO 2021

Nagrado Kristine Brenkove za izvirno slovensko slikanico je zasnovala Zbornica knjižnih založnikov in knjigotržcev pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS), podeljujejo pa jo najlepši izvirni slovenski slikanici, in sicer 22. oktobra, na rojstni dan Kristine Brenkove.

V ožji izbor za nagrado se je uvrstilo 7 slikanic:

Andreja Borin: *Drevo in ptica*. Ilustr.: Peter Škerl. Ljubljana, Mladinska knjiga, 2021.

Peter Svetina: *Debela pekovka*. Ilustr.: Peter Škerl. Ljubljana, KUD Sodobnost International, 2020. [PRIPOROČILNICA](#).

Nejc Gazvoda: *Fant iz papirja*. Ilustr.: Hana Jesih. Ljubljana, Hibird Books, 2021.

Barbara Gregorič: *Negotove pesmi*. Ilustr.: Damijan Stepančič. Ljubljana, Mladinska knjiga, 2020. [PRIPOROČILNICA](#).

Nataša Strlič: *Osamosvojitve*. Ilustr.: Damijan Stepančič. Dob, Miš Založba, 2020. [PRIPOROČILNICA](#).

Nina Mav Hrovat: *Ozimnica*. Ilustr.: Marta Bartolj. Hlebce, Založba Zala, 2021. [PRIPOROČILNICA](#).

Anja Štefan: *Zajčkova hišica*. Ilustr.: Hana Stupica. Ljubljana, Mladinska knjiga, 2021.

**Nagrado Kristine Brenkove za izvirno slovensko slikanico je prejela slikanica *Osamosvojitve* Nataše Strlič z ilustracijami Damijana Stepančiča.**

## PRIZNANJE ZLATA HRUŠKA 2021

Priznanje zlata hruška podeljuje Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Mestna knjižnica Ljubljana. S priznanji zlata hruška želi Pionirska opozarjati na dobre mladinske knjige.

**Simona Semenič:** *Skrivno društvo KRVZ*. Ilustr. Tanja Komadina. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2020;

– v kategoriji izvirna slovenska mladinska leposlovna knjiga;

**Anne Gavalda:** *35 kil upanja*. Prev. Boris Jukić. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2020;

in

**Anouk Ricard:** *Ana in Froga. Bi čigumi?*. Prev. Andreja Bajt. Ljubljana: Zavod VigeVageKnjige.

– v kategoriji prevedena mladinska leposlovna knjiga

**Nataša Strlič:** *Osamosvojitvev*. Ilustr. Damijan Stepančič. Dob: Miš Založba, 2020;

– v kategoriji izvirna slovenska mladinska poučna knjiga

**Wojciech Grajkowski:** *Čebele*. Ilustr. Piotr Socha. Prev. Staša Pavlović. Mladinska knjiga, 2020.

– v kategoriji prevedena mladinska poučna knjiga.

## ZLATIREPEC 2022 (NOMINACIJE)

Zavod Stripolis bo že četrto leto zapored v okviru festivala Tinta podelil nagrade za najboljši domači in tuji v slovenščino prevedeni strip zlatirepec. Ponovno bodo nagrade podeljene tudi v **kategorijah za najboljši domači in prevedeni strip za otroke.**

### Nominiranci V KATEGORIJI IZVIRNI OTROŠKI STRIP:

*Pipi Pišče išče*. Marjan Manček, Miš, 2022.

*Dekle, ki se ni balo medvedov*. Dora Benčevič, Izar Lunaček, Zavod Stripolis, 2021.

*Lahko noč, sine*. Izar Lunaček, Zavod Stripolis, 2021.

### Nominiranci V KATEGORIJI PREVEDENI OTROŠKI STRIP:

*Vampirček gre v šolo*. Joann Sfar, Mladinska knjiga, 2021. Prevod: **Izar Lunaček**.

*Graščina: Somrak*. Joann Sfar, Lewis Trondheim, Graffit, Zavod Stripolis, 2022.

Prevod: **Izar Lunaček**.

*Hilda in ptičja parada*. Luke Pearson, Didakta, 2022. Prevod: **Boštjan Gorenc**.

Nagrajenci bodo razglašeni v Kinu Šiška v soboto, 8. oktobra 2022, ob 20. uri.

## NAGRADA VASJE CERARJA 2022 (podeljena 13. junija 2022)

Nagrado podeljuje **Društvo slovenskih književnih prevajalcev** za vrhunske prevode mladinske književnosti, letos v kategoriji prevedenih slikanic.

Nominiranci:

**Igor Saksida in Barbara Pregelj** za prevod zbirke Federico García Lorca: *12 pesmi* (založba Malinc, 2020).

**Milan Dekleva** za prevod slikanic v verzih Rachel Bright: *Lev v srcu* in *Veveričji prepir* (založba Morfemplus, 2018 in 2021).

**Aleksandra Kocmut** za prevod zbirke Dan Brown: *Divja simfonija* (založba Modrijan, 2021).

**Nagrado Vasje Cerarja je prejel Milan Dekleva za prevoda slikanic *Lev v srcu* in *Veveričji prepir* angleške avtorice Rachel Bright.**

### DESETNICA 2022 (podeljena 26. maja 2022)

Desetnico podeljuje sekcija za mladinsko književnost pri Društvu slovenskih pisateljev, in sicer za najboljše slovensko otroško ali mladinsko literarno delo v prozi ali poeziji. Za desetnico lahko kandidirajo le člani Društva slovenskih pisateljev, je torej stanovska literarna nagrada in se podeljuje za obdobje zadnjih treh let. Žirija je na osnovi opravljenega izbora nominirala 10 avtorjev oz. njihovih literarnih del (avtorji so navedeni po abecednem redu):

**MATEJA GOMBOC:** *Balada o drevesu*. Miš založba 2021.

**JURE JAKOB:** *Vranja potovanja*. Ilustrirala Anja Jerčič Jakob. Miš založba 2021.

**NELI K. FILIPIČ:** *Fronta*. Cankarjeva založba 2021.

**NATAŠA KONC LORENZUTTI:** *Tronci*. Ilustrirala Ana Zavadlav. Mladinska knjiga 2021.

**MIROSLAV KOŠUTA:** *Božaj veter: pesmi za mlade*. Ilustrirala Ana Maraž. Mladinska knjiga 2021.

**VINKO MÖDERNDORFER:** *Sončnica*. Mladinska knjiga 2021.

**MAŠA OGRIZEK:** *Lisičja luna*. Ilustrirala Tina Dobrajc. Miš založba 2021.

**SEBASTIJAN PREGELJ:** *Vrnitev*. Ilustriral Jure Engelsberger. Miš založba 2020.

**SIMONA SEMENIČ:** *Skrivno društvo KRVZ*. Ilustrirala Tanja Komadina. Mladinska knjiga 2020.

**CVETKA SOKOLOV:** *Reči, ki jih ne razumem*. Ilustrirala Milanka Fabjančič. Miš založba 2020.

**Nagrado desetnica je prejela Mateja Gomboc za delo *Balada o drevesu*.**

### LEVSTIKOVE NAGRADE 2021 (podeljene 8. junija 2021)

Levstikove nagrade že od leta 1949 dalje podeljuje založba Mladinska knjiga za najkakovostnejša dela, ki jih je izdala na področju otroškega in mladinskega leposlovja. Nagrade se podeljujejo za dela, ki so izšla izključno pri založbi Mladinska knjiga. Od leta 1990 se nagrade podeljujejo bialno – na vsaki dve leti. Od leta 1999 dalje se podeljuje tudi nagrada za življenjsko delo.

## Nominirana dela za izvirno leposlovje za otroke in mladino

Gumbki Tinke Bačič z ilustracijami Suzi Bricelj, Bojane Dimitrovski, Jelke Godec Schmidt, Ane Košir, Maše Kozjek, Marjana Mančka, Petra Škerla in Ane Zavadlav.

- Negotove pesmi Barbare Gregorič Gorenc z ilustracijami Damijana Stepančiča.
- Fantek in punčka Blaža Lukana z ilustracijami Ane Zavadlav.
- Skrivno društvo KRVZ Simone Semenič z ilustracijami Tanje Komadina.
- Zajčkova hišica Anje Štefan z ilustracijami Hane Stupica.

## Nagrada za izvirno leposlovno delo

**Blaž Lukan** za knjigo **Fantek in punčka** z ilustracijami **Ane Zavadlav**. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2021.

## Nominirana dela za izvirne knjižne ilustracije za otroke in mladino

- Obisk Gaje Kos z ilustracijami Ane Zavadlav.
- Pravljično potovanje Hansa Christiana Andersena Heinza Janischa z ilustracijami Maje Kastelic.
- Si že kdaj poskusil Luno Boštjana Gorenca Pižame z ilustracijami Igorja Šinkovca.
- Negotove pesmi Barbare Gregorič Gorenc z ilustracijami Damijana Stepančiča.
- Drevo Tomaža Pengova z ilustracijami Polone Lovšin.

## Nagrada za izvirne ilustracije

**Ana Zavadlav** za ilustracije v knjigi **ilustracije v slikanici Obisk Gaje Kos**. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2019.

## **Nagradi za življenjsko delo**

Letošnja Levstikova nagrajenca za življenjsko delo sta:

- pesnik, pisatelj, dramatik, igravec in prevajalec **Andrej Rozman Roza**.
- in
- akademska slikarka in ilustratorica **Alenka Sottler**.

## **NOMINACIJE ZA ANDERSENOVO NAGRADO 2022**

Med letošnjimi nominiranci za **Andersenovo nagrado** je tudi slovenski mladinski pisatelj PETER SVETINA!

(povzeto po Društvu Bralna značka Slovenije – ZPMS)